Pentru Administrațiune și Tipografia:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr 30
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscriptele nu se retrimitŭ!
Biroulŭ de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 30
Inserate mai primescŭ în Viena la Rudolfŭ Mosse Haasenstein & Volger (Otto Maas), Henrik Schalek, Alois Herndl M. Dukes A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger Anton Mezei Eckstein Bernard; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulŭ inserțiunilorŭ, o serie garmondŭ pe o colonă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și invoială.
Reclame pe pagina III-a o sere 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LV.

„Gazeta" ese în fiă-care di
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe sése luni 6 fl., Pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 franci, pe sése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumără la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 30, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe sése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe sése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 bani.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 41. Brașovŭ, Vinerĭ, 21 Februarie (4 Martie) 1892.

Brașovŭ, 20 Februarie v.

De când cu conflictulŭ, ce l'a provocatŭ contele Pace, situațiunea în Bucovina a devenitŭ fórte gravă și amenințătóre pentru liniștea și pacea poporațiunei acestei țerișóre.

Par'că intriga cu scrisórea anonimă și cu suspițiunarea unuia din membri de frunte ai nobilimei române, că ar fi scris'o, a fostŭ anume pusă la cale spre a turbura spiritele și a produce în țéră o agitațiune sĕlbatică în contra Românilorŭ și a influinței, ce-o au ei asupra guvernului țĕrii.

Ca la unŭ semnalŭ datŭ tóte elementele antogoniste locuitorilorŭ băștinașĭ ai țĕrii, toțĭ străinii și veneticii și au datŭ mâna spre a face manifestărĭ demonstrative în favórea contelui Pace. Germanii, Polonii și Rutenii centraliștĭ și-au ridicatŭ cu toții capulŭ, cu scopŭ de a rĕsturna influința partidei autonomiste române.

Cu tóte că cabinetulŭ Taaffe a încheiatŭ numai de curêndŭ unŭ pactŭ cu partida germană centralistă din parlamentŭ, elŭ n'a renunțatŭ la programulŭ sĕu autonomistŭ.

De aceea se credea în cercurile politice autonomiste din Viena și din tóta Austria, că contele Taaffe nu va puté ține parte șefului actualŭ alŭ guvernului bucovinénŭ contelui Pace, mai alesŭ după ce în opiniunea publică se formase deja convicțiunea, că baronulŭ Vasilco, căpitanulŭ țĕrii, a fostŭ în dreptŭ și c'a observatŭ o atitudine corectă în afacerea privată Pace-Mustață.

Se formase astfeliu părerea, că contele Pace va fi strămutat dela Cernăuțĭ, deși nu tocmai imediatŭ, ér br. de Vasilco se va retrage, terminându-se astfelŭ conflictulŭ iscatŭ între amêndouĕ căpeteniile țĕrii bucovinene.

Se mai dicea, că contele Taaffe nu se va grăbi cu resolvarea afacerei, ci după ce o va studia bine va raporta Majestății Sale.

Și-a luatŭ timpŭ guvernulŭ centralŭ și în așteptarea, că se va puté paralisa agitațiunea pusă la cale pentru disolvarea dietei bucovinene. Deși mulțĭ aderențĭ de ai lui Pace își depuseră mandatele de deputatŭ dietalŭ în scopulŭ arătatŭ, totuși se spera că vorŭ remâné atâțĭ deputațĭ, ca guvernulŭ sĕ nu fiă silitŭ a disolva dieta Bucovinei.

Speranța acésta nu s'a împlinitŭ. S'au retrasŭ cu totulŭ 17 deputațĭ, așa că guvernulŭ a fostŭ silitŭ sĕ propună Majestății sale disolvarea dietei. Cu cei 14 deputațĭ românĭ, carĭ și-au păstratŭ mandatele, dieta nu mai putea sĕ funcționeze.

Complotulŭ în contra dietei a fostŭ déră urzitŭ și pregătitŭ pe o scară întinsă de cătră antagoniștii Românilorŭ.

Guvernulŭ din Viena a cerutŭ disolvarea dietei bucovinene, pentru că nu putea altfelŭ. De aicĭ însĕ nu se póte deduce, că contele Taaffe s'ar fi datŭ în adevĕrŭ pe partea lui Pace și s'ar fi lăpĕdatŭ de autonomiștii bucovinenĭ pe carĭ s'a răzimatŭ până acuma.

Nu ne este cunoscutŭ décă și ce decisiune a luatŭ contele Taaffe în afacerea guvernului bucovinénŭ.

Nicĭ vorbele, ce le-a disŭ președintele țĕrii, conte Pace, la reîntórcerea sa în Cernăuțĭ cătră o deputațiă a funcționarilorŭ, nu ne deslușescŭ în privința resultatului călĕtoriei sale la Viena.

Pace dise adecă între altele: „Neplăcerile din timpulŭ ultimŭ au avutŭ asupra mea acelŭ efectŭ întăritorŭ, ca și o baie de ferŭ și m'au întăritŭ numai în devisa „de-a apĕra fără de frică și credinciosŭ interesele statului și ale patriei rĕstrînse".

Ar urma din vorbele aceste ale hăzliului conte Pace, că afacerile de toaletă, de lachei, de prândurĭ și de petrecerĭ ale soției sale le privesce ca nisce „interese ale statului și ale patriei restrînse."

Noi însĕ nu-lŭ credemŭ atâtŭ de naivŭ, ca sĕ-și închipuiéscă așa ceva. De aceea trebue sĕ admitemŭ, că intrigele și uneltirile în contra boerilorŭ românĭ bucovinenĭ și agitațiunea înscenată în tótă Bucovina pentru urzitorulŭ lorŭ au unŭ scopŭ, care tinde departe.

Aicĭ este periculŭ situațiunei în Bucovina.

Partisanii lui Pace au provocatŭ disolvarea dietei numai cu scopŭ de a slăbi influența Românilorŭ, combătêndŭ cu ajutorulŭ aparatului administrativŭ pe candidații lorŭ independenți la nouele alegerĭ.

Nu credemŭ ca guvernulŭ Taaffe sĕ fiă amestecatŭ în acésta miserabilă intrigă. Orĭ-cum ar fi însĕ Românii bucovinenĭ trebue sĕ fiă deștepțĭ, sĕ cunóscă periculŭ și sĕ ia cu grabă tóte mĕsurile spre a'lŭ delătura.

Nicĭ-odată frații nostri bucovinenĭ nu au avutŭ mai mare lipsă ca acuma de energiă bărbătéscă și de strînsă solidaritate între ei.

Décă vorŭ înțelege situațiunea și'și vorŭ cunósce interesulŭ lorŭ Românii bucovinenĭ vorŭ fi în stare sĕ nimicéscă tóte planurile dușmane spre binele țĕrii și alŭ națiunei nóstre.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

CRONICA POLITICĂ.

— 20 Feb. (3 Martie.)

Cu privire la **crisa ministerială din Grecia**, telegramele mai recente aducŭ următórele informațiunĭ: Kalinsky, secretarulŭ regelui, a fostŭ însărcinatŭ sĕ mérgă la Delyanis și sĕ-lŭ siléscă a-și da dimisia. Ministru-președinte, Delyanis, a cerutŭ timpŭ de cugetare. In consiliulŭ ministerialŭ conchiămatŭ repede, s'a luatŭ decisiunea, ca ministeriulŭ sĕ nu dimisioneze. Decisiunea acésta s'a luatŭ în virtutea majorității, ce are guvernulŭ Delyanis în cameră. — O altă telegramă spune, că regele a chiămatŭ la sine pe Tricupis, ca sĕ-lŭ însărcineze cu formarea cabinetului. Tricupis însĕ a refusatŭ acéstă însărcinare. In urma acésta regele a chiămatŭ la sine pe Constantopulos, conducĕtorulŭ partidei centrale, ér mai târdiu pe mareșalulŭ de curte, Cunturiotis. Credința generală e, că se va forma unŭ guvernŭ provisorŭ, acărui problemă va fi sĕ conducă nouĕle alegerĭ. — In séra dilei de 1 Martie deodată s'a lățitŭ vestea, că Constantopulos a primitŭ sĕ formeze ministeriulŭ, dér că a datŭ de marĭ greutățĭ. Scirea acésta s'a adeveritŭ, căcĭ séra târdiu ministeriulŭ s'a compusŭ astfelŭ: Constantopulos, ministru președinte, de esterne și de finanțe; Phillaretos, ministru de justiția și de interne; Sachtouri, ministru de marină; Mastrapas, ministru de rĕsboiu; Popamichalopulos, ministru de culte. Noulŭ ministeriu a depusŭ deja jurămêntulŭ. — Crisa ministerială grecéscă e caracteristică pentru motivulŭ, că regele l'a provocatŭ dintr'odată pe Delyanis sĕ dimisioneze. Causa adevĕrată a acestei provocărĭ n'o cunóscemŭ încă.

*

O telegramă din Parisŭ spune, că adĭ, Joi 2 Martie n., **noulŭ ministeriu francesŭ își espune programulŭ.** Declarațiile noului guvernŭ vorŭ fi scurte. Indată după ce guvernulŭ își espune programulŭ, deputatulŭ Camille Pelletan interpeléză guvernulŭ în cestiunea biserícéscă. La desbatere ia parte și Cassagnac. Oposiția va stărui, ca ministrulŭ președinte, Loubet, sĕ se pronunțe pro séu contra legei asupra associațiunilorŭ. Décă se va interpela și cu privire la tratările cu Vaticanulŭ, atuncĭ Ribot va rĕspunde imediatŭ și va propune, ca cestiune sĕ se pună îndată la ordinea dilei. Noulŭ guvernŭ a fostŭ încunoscințatŭ despre intențiunile partidelorŭ și elŭ află de echitabile constatările de până acuma.

*

Din Filipopolŭ se telegrafiéză despre **înmormêntarea lui Vulkovicĭ** următórele: In 1 Martie n., la 8 óre diminéța, a sositŭ

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

(18)

Inchisorile mele.

De *Silvio Pellico.*

XXXIX.

Furiosŭ m'am plimbatŭ tótă diminéța în susŭ și'n josŭ prin odaiă — Ce felŭ de omŭ e acestŭ Julianŭ? De ce-mĭ numesce epistola mea „glumă"? De ce rîde și se jócă cu ea de-a mingea? De ce nu-mĭ rĕspunde barĕmĭ c'unŭ rêndŭ? Astfelŭ suntŭ toțĭ necredincioșii! Iși simtŭ micimea părerilorŭ sale; décă cineva voesce sĕ le combată, nu ascultă, rîdŭ, maimuțescŭ superioritate de spiritŭ, care nu mai are lipsă de-a esamina ceva. Nenorociții! Cândŭ a esistatŭ filosofiă fără de esaminare și seriositate? Décă este adevĕratŭ, că Democritŭ a rîsŭ pururea, atuncĭ a fostŭ unŭ nebunŭ. — Dér am meritat'o; de ce m'am demisŭ la acéstă corespondență. Că pe unŭ momentŭ m'am înșelatŭ pe mine însu-mĭ, se póte ierta. Dér cândŭ am vĕdutŭ, că se obrăznicesce, n'am fostŭ un hĕbĕucŭ, că i-am mai scrisŭ?

Eram hotărîtŭ sĕ nu-i mai scriu. La amédĭ, Tremerello mi-a luatŭ vinulŭ și l'a golitŭ într'o sticlă pe care și-a pus'o în busunarŭ. „Acumŭ observŭ" dise elŭ „că am hârtiă pe séma d tale." Apoi îmĭ dĕdŭ hârtia.

A eșitŭ, ér eu, privindŭ hârtia albă, căduiu în ispita, de-a scrie ultima óră lui Julianŭ, ca sĕ-mĭ iau rĕmasŭ bunŭ dela elŭ, dându-i o bună lecțiă, pentru nerușinata lui obrăzniciă.

Frumósă ispită! diseiu apoi, a rĕspunde cu dispreță la dispreță; a face și mai urîtŭ înaintea lui creștinismulŭ, manifestându-i din parte-mĭ, ca creștinŭ, intolerență și capriția. — Nu, asta nu se póte. Sĕ lăsămŭ întru atâta corespondența. — Dér décă voiu lăsa-o în modŭ așa de secŭ, nu va dice elŭ, că mĕ portŭ față de dênsulŭ cu intolerență și capriția? Trebue déră sĕ-i scriu încă odată fără de veninŭ! Dér décă potŭ sĕ-i scriu fără a nu vĕrsa veninulŭ, nu ar fi mai bine, décă m'ași preface, că nu sciu nimicŭ de deriderile și „glumele" cu carĭ îmĭ onoréză epistolele; n'ar fi mai bine a continua în liniște apologia creștinismului?

M'am gânditŭ puținŭ asupra acésta, apoi am rĕmasŭ pe lângă acéstă hotărîre. Séra am trimisŭ scrisórea și în diminéța următóre am primitŭ dela elŭ câteva rênduri de mulțămită, care era fórte rece, dér fără de observărĭ pișcătóre; ea însĕ nu cuprindea nici barĕmĭ semnulŭ celei mai neînsemnate aprobărĭ și nicĭ o provocare, sĕ continuezŭ.

Epistola acésta nu mi-a plăcutŭ. Totuși eram hotărîtŭ sĕ fiu statornicŭ până la fine. Nu putea sfêrși în scurtŭ cu obiectulŭ meu; deja era o problemă pentru cincĭ șése epistole lungĭ, la carĭ îmĭ sosiră pentru fiăcare, câte-unŭ rĕspunsŭ laconicŭ de mulțumită, însoțitŭ de oratoriă divergentă de obiectŭ; acușĭ își blăstĕma inimicii, acușĭ rîdea, că-i blastĕmă și dicea, că e lucru naturalŭ că cei tarĭ asupresc pe cei slabĭ, și elŭ nu regrata decâtŭ aceea, că nu e tare; acușĭ vorbea despre aventurile lui amoróse și despre puterea, care o eserciau ele asupra fantasiei lui strîmtorate.

La ultima mea epistolă despre creștinismŭ, dise totuși, că pregătesce unŭ rĕspunsŭ lungŭ. Am așteptatŭ mai multŭ de-o sĕptĕmână și în timpulŭ acesta îmĭ scria în fiăcare di cu totulŭ altceva și mai alesŭ blăstĕmății.

L'am rugatŭ sĕ-și aducă aminte de rĕspunsulŭ cu care mi-e datorŭ, și i-am recomandatŭ sĕ-și imputerésca cugetarea, ca sĕ pótă cumpăni tóte motivele ce i-le-am adusŭ.

Mi-a rĕspunsŭ puținŭ cam mâniosŭ, împărțêndu-și din greu epitete, ca: filosofŭ, omŭ sigurŭ, astfelŭ de omŭ, care nu trebue sĕ cumpănéscă multŭ, până sĕ védă, că licuricii nu sunt lămpĭ. Și-apoi începŭ sĕ-mĭ vorbéscă din nou despre scandalósele lui aventurĭ.

XL.

Mĕ stăpâneamŭ, ca sĕ nu aparŭ bigotŭ și impacientŭ și pentrucă eramŭ

cadavrulŭ lui Vulkovicĭ în Filipopolŭ. Spre primire erau de faţă la gară: principele Ferdinand, miniştrii Stambulov, Grecov şi Slawkov, apoi preşedintele camerei, întregulŭ statŭ majorŭ militarŭ în frunte cu comandantulŭ supremŭ Nicolaeff, tóte consulatele fără deosebire, apoi representanţii oraşelorŭ Sofia şi Filipopolŭ şi deputaţiunĭ din comunităţile din apropiere. Mai multŭ de 200 de coróne erau pe sicriu, una a principelui Ferdinand şi alta a mamei sale. Clerulŭ ortodoxŭ s'a presentatŭ întregŭ în ţinută de gală. După ce s'a sĕvârşitŭ serviciulŭ divinŭ funebralŭ în biserică, conductulŭ a plecatŭ spre cimiterŭ, unde profesorulŭ gimnasialŭ Sopor a ţinutŭ unŭ discursŭ mişcătorŭ, în care a accentuatŭ frumósele calităţĭ ale lui Vulkovicĭ şi mai alesŭ aceea, că Bulgaria a pierdutŭ în elŭ unŭ diplomatŭ luminatŭ şi unŭ cetăţénŭ onorabilŭ.

Schimbare în politica Sêrbilorŭ?

Foile ungurescĭ din Pesta aducŭ unŭ comunicatŭ carateristicŭ, din care s'ar păré, că în politica Sêrbilorŭ se pregătesce o schimbare. Pe cum „vecinii" noştri Saşĭ, astfelŭ şi Sêrbii s'ar păré, că i-au căduţŭ la inimă „împăciuitorului" Szapáry, care ar vré póte sĕ prindă şi pe Sêrbĭ în lanţŭ, ca şi pe „patrioticii" Saşĭ. Nu-i vorbă, multe minunĭ se întêmplă în véculŭ alŭ XIX, de ce sĕ nu se întêmple şi acéstă minune szapariană? Dér sĕ vedemŭ, ce dicŭ foile ungurescĭ, de pildă kossuthista „Egyetértés" dela 1 Martie. c.:

„In afacerile bisericescĭ şi şcolastice sêrbescĭ, de presentŭ suntŭ dătătóre de tonŭ foile sêrbescĭ („Branik" şi „Zastava"), ce aparŭ în Neoplanta. Se scie, că foile acestea nu suntŭ amice adevĕrate a „ideii de statŭ maghiarŭ" şi ele în locŭ de-a-şi da silinţa sĕ aducă afacerile autonome în armonia cu „ideia de statŭ maghiarŭ", aţîţă cérta duşmană şi deşi în modŭ blândŭ, şi pe ascunsŭ, totuşĭ strică causei maghiare unde numai potŭ.

„Faţă cu aceste stărĭ şi pornindŭ din principiulŭ, că „ideia de statŭ maghiarŭ" este de a sĕ lăţi şi sprigini câtŭ se póte mai tare în cercurile locuite de Sêrbĭ; mai departe, avêndŭ de ţintă multŭ dorita clarificare şi aducerea la adevĕrŭ a poporaţiunei din aceste cercurĭ, că adecă originea şi religia nu potŭ sĕ fiă piedecĭ în calea patriotismului; în fine că nu este în interesulŭ statului şi n'are de scopŭ a apăsa religiunea, autonomia şi alte drepturĭ şi privilegii: membri deputaţĭ sêrbĭ din dietă şi membri din clerŭ au pornitŭ o mişcare cu scopŭ de a înfiinţa în Budapesta — fiindŭ capitala ţĕrii şi centrulŭ comunicaţiei şi alŭ frequenţei — unŭ diarŭ de di voluminosŭ, redactatŭ în limba sêrbéscă, care va avé de ţintă: *pe lângă propagarea unei politicĭ patriotice, a lua şi conducerea afacerilorŭ şcolare şi a autonomiei bisericescĭ din mânile pressei sêrbescĭ din Neoplanta cu tendenţe mai puţinŭ patriotice şi care apĕră mai multŭ interese localeşi suntŭ supuse diferitelorŭ influenţe dela graniţele ţĕrii.*

„Ajungerea acestui scopŭ e cu atâtŭ mai de doritŭ şi promite a avé unŭ resultatŭ cu atâtŭ mai ademenitorŭ, cu câtŭ în parlamentulŭ ungurescŭ stau adĭ 24 de deputaţĭ sêrbĭ din elementele cele mai inteligente, carĭ afară de unulŭ, toţĭ suntŭ în partida guvernamentală, dér toţĭ suntŭ vredniciĭ de încredere şi suntŭ patrioţĭ insufleţiţĭ pentru „ideia de statŭ"; numai unulŭ dintre ei urméză politică naţională...

„Patriarchulŭ din Carlovĕţŭ, când a fostŭ dilele trecute cu patru episcopĭ în capitală, conferândŭ cu factorii competenţĭ despre afacerĭ şcolastice şi bisericescĭ, precum şi în afacerea deschiderii congresului bisericescŭ pe la Paştĭ, care congresŭ va fi chiămatŭ a regula cestiunile pendente, atâtŭ în interesulŭ patriei câtŭ şi alŭ bisericei,—a avutŭ totŭ odatŭ conferenţe cu deputaţii sêrbĭ. Cu ocasia acésta a venitŭ în vorbă, că după finirea clădirei reşedinţei patriarchale în Carlovĕţŭ, patriarchulŭ îşĭ va clădi unŭ alŭ doilea palatŭ în Budapesta, fiindcă scopulŭ lui este, că fiindŭ elŭ celŭ mai înaltŭ capŭ bisericescŭ representantŭ alŭ unei considerabile părţĭ a poporaţiunei, sĕ petrécă o parte a anului în capitală".

SCIRILE DILEI.

— 20 Febr. (3 Martie).

Ovaţiunĭ pentru baronulŭ Vasilco. Cetimŭ în „Gazeta Bucovinei", dela 16/28 Februarie, următórele:

Vinerĭ d. a., audendu-se, că Escelenţa Sa baronulŭ Aleco Vasilco, mareşalulŭ ţĕrii, sosesce cu trenulŭ de Sâmbătă diminéţa la Cernăuţĭ, atâtŭ comitetulŭ societăţii politice „Concordia", mai mulţĭ membri ai inteligenţei române din locŭ, câtŭ şi brava nóstră tinerime universitară au luatŭ spontana hotărîre, de a eşi la gară întru întimpinarea Escelenţei Sale. Representanţii comitetului „Concordia", în frunte cu preşedintele sĕu, Dr. Iancu cav. de Zotta, ai inteligenţei şi tinerimii, postându se dela salonulŭ de aşteptare cl. I. spalierŭ dealungulŭ peronului, au isbucnitŭ la întrarea trenului în gară în însufleţite strigărĭ de „Sĕ trăiéscă!" După-ce Escelenţa Sa s'a datŭ josŭ din trenŭ, preşedintele „Concordiei", Dr. Iancu cav. de Zotta, a păşitŭ spre elŭ şi între dese şi vii întreruperĭ prin strigărĭ de „Sĕ trăiéscă", eşite din piepturile inteligenţei şi tinerimii întrunite spontanŭ in numĕrŭ de aprópe 200 persóne, i-a spusŭ, că representanţii societăţii politice „Concordia" şi-au luatŭ voia de-a eşi cu acestŭ prilegiu întru întimpinarea sa, dovedindu-i simpatiile ce le au pentru conducĕtorulŭ Românilorŭ din Bucovina. Făcêndŭ abstracţiă dela resultatele misiunii sale în Viena şi avêndŭ în vedere singurŭ numai împregiurarea, că Escelenţa Sa, în ciuda etăţii Sale înaintate, a întreprinsŭ o călĕtoriă atâtŭ de grea şi a intervenitŭ în interesulŭ poporului românŭ din Bucovina, representanţa declarată a naţiunii române din Bucovina îlŭ asigură, că până când elŭ va lucra pentru binele poporului românescŭ, va fi privitŭ totdéuna de conducĕtorŭ alŭ Românilorŭ bucovinenĭ.

—x—

Conferenţe la Ateneulŭ din Bucurescĭ. Duminece trecută séra d-lŭ *Ionescu-Gion* a ţinutŭ la Ateneu, înaintea unui publicŭ numĕrosŭ, conferenţa sa despre *„Doftoricesculŭ meşteşugŭ în trecutulŭ ţĕrilorŭ române"*. Conferenţiarul şi-a desvoltat tema basatŭ pe documente slavone, veneţiane, germane şi francese, şi din cronicarii românĭ — dela Titus Attius D. Vixtus, medicŭ oculistŭ latinŭ în Dacia din timpulŭ Antoninilorŭ şi până la 1815. „Timpulŭ" spune, că publiculŭ a ascultatŭ cu deosebită atenţiune desvoltările cuprinse în conferenţa d-lui Ionescu-Gion şi i-a arătatŭ în dese rênduri, prin numĕróse aplause, interesulŭ cu care îlŭ asculta.

—x—

Desminţire. Din Viena se telegrafiéză, că cercurile competente nu sciu absolutŭ nimicŭ cu privire la intenţiunea monarchului de-a reîntórce visita regelui Sêrbiei la Belgradŭ, după cum spunea o telegramă din dilele trecute a lui „Magy. Hirlap."

—x—

Procesŭ de pressă. Din Colonia se telegrafiéză, că în contra diarului „Kölnische Zeitung" s'a intentatŭ procesŭ pentru crima de laesa majestate, din causa articului, în care a criticatŭ toastulŭ rostitŭ de împĕratulŭ germanŭ la prândulŭ din Brandenburg.

—x—

Ateneulŭ din Galaţĭ. Duminecă în 23 Februarie v. c. se înaugurézā la Galaţĭ noulŭ Ateneu. Din incidentulŭ acesta d-lŭ V. A. Urechiă va ţiné în aceea di o conferenţă intitulată „Acum 100 anĭ".

—x—

Licenţiatŭ. Vinerea trecutŭ şi a ţinutŭ teza s'a de licenţă în litere d-lŭ *Simionŭ Mehedinţĭ*. Tînĕrulŭ licenţiatŭ a obţinutŭ numai bile albe. Subiectulŭ tesei d-lui S. Mehedinţĭ a fostŭ: *„Ideile lui Rousseau asupra educaţiunei"*. — Felicitările nóstre!

—x—

Unŭ congresŭ de orbĭ. Se scrie din Neapol, că acolo se va ţiné la 27 Martie n. unŭ ciudatŭ congresŭ: congresulŭ orbilorŭ. Elŭ va fi compusŭ esclusivŭ din orbĭ. Ordinea de di a congresului va fi: protecţiunea, ce suntŭ în dreptŭ a o cere aceştĭ nenorociţĭ infirmĭ.

—x—

Cartea lui Moltke. O telegramă din Berlinŭ spune, că la 1 Martie a trebuit sĕ apară în editura librăriei Mittler E. S. şi fii, cartea lui Moltke, care conţine proiectele sale militare cu privire la rĕsboiulŭ danesŭ din 1864. Cartea mai cuprinde 146 rapórte, apoi epistole, notiţe, planurĭ, precum şi o hartă autografă a lui Moltke. Din primulŭ documentŭ apare, că Moltke deja din 1862 se gândia la rĕsboiulŭ cu Dania şi l'a cumpănit şi studiatŭ în tóte amĕnuntele.

—x—

Anarchiştii spaniolĭ în Parisŭ. Sciri venite din Parisŭ spunŭ, că anarchiştii spaniolĭ au făcutŭ acolo o nouă ispravă, anume: Portarulŭ dela otelulŭ principesei Sagau, măturândŭ într'una din diminetile trecute, a făcutŭ sĕ se descarce douĕ tunurĭ, ce conţineau materii esplosive şi carĭ erau aşedate sub pórta cea mare, de sigurŭ în timpulŭ nopţii. Ferestrele otelului s'au sfărâmatŭ, dér nenorocirĭ n'au fostŭ. Se bănuesce, că acesta este unŭ atentatŭ alŭ anarchiştilor, carĭ vizézā ambasada Spaniei. Ambasadorulŭ Spaniei nu a primitŭ nicĭ o epistolă de ameninţare, cum spunŭ diarele. Ambasada e pădită acum de poliţiă.

—x—

Sinuciderea lui Padlevski, ucigaşulŭ generalului rusŭ Seliverstof, este confirmată adĭ şi de diaristulŭ Labruyère, despre care sĕ scie, că a ajutatŭ ucigaşului sĕ fugă după asasinatŭ. Labruyére spune, că Padlevski s'a sinucisŭ la Galneston în America, unde trăia în mare miserie sub numele Otto Hauser. Hârtiile de mare importanţă pe carĭ le luase dela Seliverstof şi pe a cărorŭ recăpĕtare punea mai alesŭ preţŭ poliţia rusésca, Padlevski le-a nimicitŭ înainte de sinucidere.

—x—

Turburărĭ de muncitorĭ. Din Palermo se scrie, că acolo încă s'au pusŭ în mişcare lucrătorii. Vr'o 400 de ómenĭ au făcutŭ o manifestaţiă pe strade, purtând stégurĭ, ce aveau inscripţia: „Pâne! De lucru!" O deputaţiune de lucrătorĭ a mersŭ la primarulŭ, care i-a şi primitŭ.

—x—

Cununiă. D-lŭ Dr. med. *Emilŭ Popŭ*, fiiulŭ d-lui protopopŭ din Morlaca, s'a cununatŭ în Bucurescĭ la 28 Februarie n. c. cu d-ra *Cornelia Popŭ* din Cluşiu. — Urămŭ fericire tinerei părechĭ.

Fómetea din comitatulŭ Arva.

Diarulŭ „Pesti Naplo", dela 29 Februarie, publică unŭ articulŭ interesantŭ cu privire la fómetea din comitatulŭ Arva. şi la consecenţele, ce trage acéstă fóie din starea bieţilorŭ Slovacĭ. Étă ce dice fóia ungurésca:

---

sigurŭ, că după acestea fantasmagorii amoróse va urma epoca seriositătii la elŭ. Totuşĭ i-am esprimatŭ neaprobarea mea faţă cu aceea, că nu cinstesce femeile, că amorurile lui suntŭ atâtŭ de ruşinóse şi compătimeam pe acele nenorocite, despre carĭ elŭ dicea, că i-au fostŭ jertfe.

Se prefăcea, ca şi când puţinŭ ar crede elŭ în dejudecarea mea şi repeta: „Orĭ şi câtŭ a-i osândi imoralitatea mea, sunt sigurŭ, că îţĭ facŭ petrecere prin istorisirile mele: — fiăcare omŭ iubesce bucuriile, ca şi mine, dér nu esistă în ei atâta sinceritate, sĕ vorbésca despre ele fără tăinuire: îţĭ voiu spune atâtŭ, până te voiu fermeca şi te vei simţi îndatoratŭ moralminte, a mĕ aplauda.

Elŭ însĕ din sĕptĕmână în sĕptĕmână nu înceta cu blăstĕmăţiile lui, şi eu, (care totdéuna am speratŭ, că voiu afla altŭ obiectŭ şi mĕ lăsamŭ a fi condusŭ de curiositate) cetiam totŭ, ér sufletulŭ meu nu deveni înşelatŭ, ce-i dreptŭ, dér mi-lŭ simţiam turburatŭ şi lipsitŭ de gândurĭ nobile şi sante. Conversândŭ cu ómenĭ decăduţĭ devii însuţĭ decăduţŭ de cumva nu esistă în acela o virtute mai mare, decâtŭ cea comună şi decâtŭ a mea cu multŭ mai mare.

Étă, diseiu în mine, acésta este o pedépsă pentru încrederea în tine! Étă ce câştigă acela, care voiesce sĕ fiă misionarŭ fără de-a poseda sfinţenia trebuinciósă pentru aşa ceva.

Intr'o di m'am hotărîtŭ sĕ-i scriu următórele cuvinte:

„Până acum mi-am datŭ silinţa, sĕ te abatŭ spre alte obiecte, însĕ d-ta îmĭ trimiţĭ totdéuna astfelŭ de istorisirĭ, carĭ sincerŭ vorbindu-ţĭ, mie-mĭ displacŭ. Décă d-tale îţĭ place sĕ vorbimŭ despre lucrurĭ mai demne, atuncĭ sĕ continuămŭ corespondenţa; altfelŭ sĕ întindemŭ unulŭ altuia mâna şi fiăcare sĕ rĕmână pentru sine."

Douĕ dile n'am primitŭ rĕspunsŭ, şi la începutŭ mĕ bucuram. — Oh, binecuvêntată singurătate! esclamaiu, cu câtŭ mai puţinŭ mĕ amărescĭ tu, decâtŭ o corespondenţă disarmonică şi dejositóre! In locŭ de-a mĕ chinui cu cetirea obrăzniciilorŭ; în locŭ de-a mĕ sili sĕ le contrapunŭ dorinţele, ce suntŭ spre onórea omenimei, eu îmĭ voiu petrece érăşĭ cu Dumnedeu, cu familia şi cu amintirea prietinilorŭ mei. Mĕ apucŭ c'o nouă sirguinţă de cetirea bibliei; îmĭ scriu cugetările pe masă, esaminândŭ interiorulŭ inimei mele şi nevoindu-mĕ a o îndrepta, voiu gusta dulcea tristeţă a melancoliei, care plătesce de-o sută de orĭ mai mult, ca chipurile, vesele ce-i dreptŭ, însĕ ignobile.

De câte orĭ Tremerello păşia în închisórea mea, tot-déuna îmĭ dicea: „Incă nu-i rĕspunsŭ" — „Bine!" rĕspundeam eu.

A treia di îmĭ dise:

— „Domnulŭ N. N. e puţinŭ bolnavŭ".

— „Ce are?"

— „Nu spune, ce are, dér zace pururea în patŭ; nu bea, nu mânâncă, şi e pururea rĕu dispusŭ".

Eram mişcatŭ, cugetândŭ, că sufere şi nu este cine sĕ-lŭ mângâe. Buzele mele, séu mai bine disŭ, inima erupse în cuvintele: „Ii voiu scrie câteva rêndurĭ".

— „De séră 'i le ducŭ" dise Tremerello eşind.

Când m'am pusŭ la masă eram puţinŭ cam zăpăcitŭ. — Facŭ óre bine, că iau din nou firulŭ corespondenţei? — N'am binecuvêntatŭ mai înainte singurătatea, ca pe o comóră câştigată din nou? Câtŭ de mare este nestatornicia mea! — Dér acelŭ nenorocitŭ, nicĭ nu mânâncă, nicĭ nu bea; de sigurŭ e bolnav. Se póte ca în astfelŭ de momente sĕ-lŭ lasŭ singurŭ? Ultima mea epistolă a fost aspră; probabilŭ, că i-a măritŭ deprimarea. Elŭ póte nicĭ-odată n'ar fi ruptŭ amiciţia nóstră, cu tóte că nu simţimŭ într'o formă. De sigurŭ elŭ mi-a judecatŭ epistola cu multŭ mai rĕutăciósă, de cum în adevĕrŭ era; a luat'o póte, ca pe unŭ necondiţionatŭ adio!

(Va urma.)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

„In comitatulŭ Arva a începutŭ deja sĕ secere victime mórtea prin fóme. Figurĭ slabe şi sfêrşite şi băeţĭ mititei aştéptă în scunele lorŭ colibe sĕ le vină îngerulŭ mântuitorŭ alŭ morţii, pe când bătrânii, carĭ se silescŭ a-şĭ potoli încâtva fómea prin cójă de arborĭ măcinată suntŭ decimaţĭ de bóle grele de tifusŭ şi disenteriă.

„E unŭ tablou grozavŭ acesta alŭ miseriei în tóte împrejurările, dér mai alesŭ într'unŭ astfelŭ de statŭ, cum îlŭ ţinemŭ noi pe alŭ nostru, că adeca afară de hotarele lui „non est vita". Inainte de asta cu douĕ séu trei sĕptĕmânĭ, cine ar fi credutŭ, că scirile sporadice de atuncĭ vorŭ deveni în urmă atâtŭ de tragice? Atuncĭ încă mai puteamŭ crede, că în casulŭ acesta guvernulŭ îşĭ va face datoria, celŭ puţinŭ pentru a înlătura ruşinea, ce póte veni asupră-i. Dér ni-amŭ înşelatŭ de totŭ în speranţele nóstre. Guvernulŭ a rĕspunsŭ la rapórtele oficióse, ce i-au sositŭ, cu o sumă relativŭ neînsemnată: unŭ picurŭ micŭ într'o mare. Că ce-a folositŭ prin ea, dovedescŭ stările înfiorătóre de adĭ.

„Guvernulŭ trebuia sĕ scie, că aicĭ susŭ în Arva, esistă propagatorii unorŭ fantasmagorii, carĭ prin o lucrare domólă şi cu unŭ resultatŭ nu tocmai sigurŭ s'au nisuitŭ şi sĕ nisuesc şi acum a arunca sĕmênţa nemulţumirii în inimele acele blânde, carĭ batŭ într'unŭ pieptŭ durŭ. Guvernulŭ, de bună sémă, a auditŭ ceva despre agitatorii însufleţiţĭ pentru ideile panslaviste.

„Ei, şi pe când aceştĭ agitatorĭ învaţă poporulŭ ca sĕ pricépă fantasiile lorŭ, pe atuncĭ sĕmênţa lorŭ cade pe stâncă. Dér décă în însuşĭ poporulŭ isbucnesce nemulţumirea şi agitatorii fără de sufletŭ îlŭ vorŭ sili — precum se silescŭ şi adĭ — a folosi ocasia binevenită, atuncĭ sĕ nu aştepte dela acestŭ poporŭ delăsat—patriotismŭ, fiindcă în momentulŭ în care nemulţumirea a prinsŭ rădăcinĭ şi a încolţitŭ, a încetatŭ şi patriottismulŭ.

„Chipulŭ grozavŭ alŭ fómei se vede adĭ şedêndŭ în pragulŭ fiăcărei colibe din comitatulŭ Arva. O parte a poporului sĕrmanŭ slovacŭ aleşuesce şi cere cu gura căscată bucata de pâne, ce ómenii miloşĭ se 'ndură a i-o tinde, ér alţii vêndêndu-şĭ totŭ, plécă la America

„Sĕrmanulŭ poporŭ slovacŭ, ce sĕ facă? Pământulŭ slabŭ şi pietrosŭ, moştenitŭ dela părinţii sĕi, nu-lŭ mai póte susţiné, ér la stăpânire nu are încredere... Dér aşa-i la noi: pe când prădămŭ banii pentru tóte nimicurile, pe atuncĭ la noi e obicĭnuitŭ a se uita stările dominante de adĭ..."

Despre stările triste de mai susŭ, în şedinţa dela 28 Februarie a dietei unguresci, deputatulŭ Helfy Ignácz a interpelatŭ pe ministrulŭ preşedinte Szapary. La interpelarea lui Helfy, Szapary rĕspunse, că pe basa rapórtelorŭ, ce 'i s'au trimisŭ, guvernulŭ a luatŭ şi până acuma tóte acele disposiţiunĭ, carĭ s'au aflatŭ de lipsă din partea autorităţilorŭ administrative. De-altmintrelea, dise Szapary, suntŭ în curgere desbaterile şi îndată ce va fi posibilŭ, se vorŭ lua disposiţiunĭ în direcţia, ca poporaţiunea ameninţată sĕ fiă ajutorată prin aceea, că se va aplica la lucrărĭ publice.

Incidentulŭ Coquelin.

Directorulŭ trupei teatrale, cu care debutéză în Bucurescĭ renumitulŭ comicŭ francesŭ Coquelin, a publicatŭ în diarele din Bucurescĭ o declarare, ce are de scopŭ a şterge urmele rele, ce le-a lăsatŭ demonstraţia din teatru, despre care amŭ vorbitŭ în numĕrulŭ de erĭ. Ĕtă acea declaraţiune:

„Audŭ cu multă mirare şi cu mai multă întristare, că mi-se atribuescŭ cuvinte, carĭ décă ar fi fostŭ spuse, cu dreptŭ cuvêntŭ ar fi trebuitŭ sĕ atingă publiculŭ românŭ. Póte că într'unŭ momentŭ de impacienţă am spusŭ ceva persónelorŭ, cu carĭ vorbiamŭ, dér nicĭodată, nicĭ în gândulŭ meu, nicĭ în expresiunea acestui gândŭ, n'am voitŭ sĕ spunŭ ceva, care sĕ se resfrângă asupra publicului. Nu am pentru lumea din acestŭ oraşŭ ospitalierŭ decâtŭ sentimente de profundă recunocinţă şi-lŭ rogŭ sĕ primescă prin acéstă espresiunea cea mai viă şi mai sinceră a acestui sentimentŭ.

de Glaser.

Pe de altă parte, o delegaţiune a studenţilorŭ a fostŭ autorisată sĕ publice declaraţiunea, ce li-a făcutŭ d. Coquelin şi care este următórea:

„Singura ocasiune, ce am avutŭ d'a fi în contactŭ cu artiştii teatruluĭ Naţionalŭ a fostŭ alaltăerĭ (Vinerĭ), în cabinetulŭ directorului, unde atenţiunea mea a fostŭ atrasă prin următórele cuvinte ale d-lui Nottara: „Nu e convenabilŭ, căcĭ suntŭ aci în casa mea".

Am rĕspunsŭ d-lui Nottara într'unŭ modŭ glumeţŭ, ce mĭ-am permisŭ şi eu, fiindcă sunt unŭ vechiu artistŭ şi fiindcă primindŭ de mai multe-orĭ la mine, în Parisŭ, pe d-lŭ Nottara, îlŭ consideram ca pe unŭ amicŭ.

Am rĕspunsŭ decĭ:

— „In teatru nimenĭ nu e mai presusŭ de publicŭ, şi nu trebue sĕ trécă înaintea lui. Lui îi datorimŭ tóte locurile, décă le cere, şi trebue sĕ fimŭ, ca artiştĭ, fórte fericiţĭ, décă ne încuragiază. La Parisŭ, la primele representaţiunĭ eu, Coquelin, sciu sĕ mĕ mulţămescŭ cu unŭ locŭ în a treia galeriă; dér fiindcă artiştii românĭ au esprimatŭ dorinţa d'a ne vedé jucândŭ, vĕ rogŭ a mĭ da o listă de toţĭ artiştii teatrului şi vorŭ avé bilete de intrare.

„Câtŭ despre afirmaţiunea, că sunteţĭ în casa d-vóstră, daţi-mĭ voie sĕ vĕ spunŭ aci, că plătescŭ 1800 lei chirie, în fiăcare séră, spre a fi stăpânĭ la noi şi că ni-s'ar da concediu décă n'amŭ plăti."

Ĕtă totŭ ce am spusŭ d-lui Nottara şi nimicŭ alta. Dênsulŭ părŭ fórte satisfăcutŭ şi-mĭ trimise lista celorŭ 54 de artiştĭ, pentru carĭ am datŭ bilete. Nicĭ odată n'am avutŭ intenţiunea sĕ insultŭ ţéra, şi ar trebui sĕ fiu unŭ imbecilŭ spre a adresa cuvinte insultătóre unei naţiunĭ, care mĭ-a făcutŭ o primire căldurósă, unde porţile palatului mi-au fostŭ deschise şi unde materialicesce am fostŭ mai multŭ rĕsplătitŭ."

Corespondenţa „Gaz. Trans."

De lângă Reghinŭ, Februarie 1892.

Stimate D-le Redactorŭ! Cu greu credŭ, că dóră în întrégă Transilvania ar afla omulŭ o comună românéscă mixtă — gr.-cat. şi gr.-or. — în care pacea, bunăînţelegerea şi dragostea frăţéscă sĕ domnéscă în aşa gradŭ între locuitorĭ, ca şi în satulŭ Hodacŭ din părţile Reghinului-săsescŭ.

Rarŭ vei da peste o comună românéscă, în mijlocŭlŭ căreia sĕ te întâlnescĭ cu aşa douĕ mărețe şi sfinte locaşurĭ ale marelui Dumnedeu, zidite unulŭ lângă altulŭ în depărtare abia de 10—15 metri şi îngrădite în unulŭ şi acelaşĭ cimiteriu, ca în susmenţionata comună.

Dér locuitorii din Hodacŭ nu numai în ale bisericei, ci şi în ale şcólei suntŭ fórte înaintaţĭ faţă cu alte comune românescĭ, — dovadă frumósele şcóle ale acestei comune — una gr.-cat. şi alta gr.-or. — zidite după unulŭ şi acelaşĭ planŭ.

D-nii preoţĭ din Hodacŭ, Leonŭ Lupu, A. Tîrnoveanŭ şi Zahariă Lupu, se vede, că sciu sĕ fiă pĕtrunşĭ de sublimele cuvinte ale psalmistului, care dice: *„iată acum, ce este mai bunŭ séu ce este mai frumosŭ, decâtŭ a locui fraţĭ împreună."* Ei în adevĕrŭ trăescŭ în cea mai frumósă înţelegere şi numai acestei împrejurărĭ şi au a mulţumi progresulŭ lorŭ.

Hodăcenii în înţelegere cu mica inteligenţă română din comuna Ibănescĭ arangiară în séra de trei sfinţĭ, 11 Faur n., o producţiune de cântărĭ şi declamărĭ, împreunată cu jocŭ — în şcóla gr.-or. Producţiunea fŭ presidată de d-lŭ A. Tîrnoveanŭ, parochulŭ Hodacului, care printr'o vorbire fórte potrivită bineventă pe óspeţĭ. Urmă apoi punctulŭ alŭ doilea din programŭ, esecutatŭ de d-nii N. Manţia, S. Poruţiu, I. Lupu, D. Lupu, N. Mateiu, I. Suciava, I. Marele şi I. Cofariu, carĭ cântară cu multŭ succesŭ poesia *„Coróna cufundată"*. D-lŭ S. Poruţiu declamă apoi poesia *„Glasulŭ unui Românŭ"*, fiindŭ aşişderea viu aplaudatŭ.

Esecutarea punctului alŭ patrulea din programŭ, *„Domnulŭ Tudorŭ"*, 'i s'a încredinţatŭ d-lui I. Marele, învĕţătorŭ în Ibănestĭ, a căruia voce plăcută încântă publiculŭ, cerêndu-i-se între aplause furtunóse repetarea piesei.

Plăcută surprindere ni-a făcutŭ fetiţa d-lui parochŭ din Hodacŭ, Aurelia Tîrnoveanŭ, care aşa de bine declamă *„Mărirea strămoşilorŭ"*, încâtŭ ne mirarămŭ cu toţii.

Alŭ 6-lea punctŭ fŭ *„Domnulŭ din vecĭ"*, colindă terţet esecutaţă de d-lŭ notar Manţa cu stim. soţiă, acompaniaţĭ de d-lŭ I. Marele. Nu potŭ, decâtŭ sĕ-i felicitŭ, dorindŭ din inimă, ca şi în viitor sĕ avemŭ ocasia de a i mai audi.

In fine şcolarulŭ Ioanŭ Petre declamă poesia *„Plugulŭ sĕracului"*, ér după aceea a urmatŭ „Serenada", corŭ bărbătescŭ, esecutată de d-nii mai susŭ amintiţĭ. Terminându-se punctele din programŭ, urmă joculŭ, care se continuă până diminéţa în deplină însufleţire şi în cea mai frumósă ordine, spre onórea d-lorŭ arangiatorĭ.

Ce privesce succesulŭ materialŭ, nu am date positive, dér ce atinge succesul moralŭ, cu bucuriă Vĕ comunicŭ, D-le Redactorŭ, că a fostŭ strălucitŭ.

P. d. M.

Deşiu, 16 Februarie 1892.

In 14 Febr. a. c. a cetitŭ d-lŭ protopopŭ Ioanŭ Vele, raţiociniulŭ bisericei gr. cat. din Deşiu pe 1891 în adunarea credincioşilorŭ.

Din celea audite estragŭ următó rele: D-nii advocaţĭ Augustŭ Munteanu, D-nulŭ Teodorŭ Mihali şi George Gradovicĭ au esoperatŭ din lăsămîntulŭ fericitului Vasile Vanca, de nascere de aicĭ din Rugaşescĭ, rĕposatŭ ca bucătarŭ în Bucurescĭ, precum pentru bisericele din Rugăşescĭ şi Cheşiciu, aşa şi pentru biserica din Deşiu — câte 1000 lei, din carĭ au întratŭ, prefăcuţĭ în valuta austriacă, 456 fl. 50 cr.

A mai solvitŭ din subscrierĭ d-lŭ Gavrilŭ Cupşia 5 fl., Onisie Popŭ 3 fl., Simionŭ Câmpianu 2 fl., toţĭ din Deşiu.

Dela rĕposatulŭ Ioanŭ Buşiţia, fostŭ profesorŭ preparandialŭ în Sigetulŭ-Maramureşiului, prin d-lŭ Gabrielŭ Manu, 3 fl. Venitulŭ balului poporalŭ din an. tr. 36 fl. 55 cr. etc.

Avemŭ cu totulŭ 7.666 fl. 56 cr., afară de regalulŭ crîşmăritului, ce se speréză, după $3^1/_4$ antigue, de vreo 2000 fl. şi afară de subscrierile în obligaţiunĭ private, ca donaţiunĭ dela inteligenţă şi poporŭ de vre-o 1000 fl

Nu suntemŭ dér prea departe de realisarea scopului: edificarea bisericei, căcĭ starea efectivă a fondului asiguratŭ se póte pune aprópe la 10 mii fl., apoi cu 12 mii fl. carĭ se potŭ adăna în câţĭva anĭ, ne putemŭ face o biserică frumósă cum trebue sĕ avemŭ în Deşiu, în acéstă capitală a municipiului.

Şireganulŭ.

DIVERSE.

De 7 orĭ vĕduvă. In Limages se află o tînĕră şi frumósă femeiă, care acum a 7-a óră a ajunsŭ sĕ fiă vĕduvă. Ea s'a măritatŭ întâia óră când a fostŭ de 18 anĭ, dér n'a trăitŭ cu bărbatulŭ dintâiu mai multŭ ca trei lunĭ şi a rĕmasŭ vĕduvă. A jălitŭ unŭ anŭ şi apoi s'a măritatŭ a doua óră cu unŭ funcţionarŭ dela calea ferată, care la dece lunĭ după căsĕtoriă a fostŭ strivitŭ de trenŭ şi astfeliu biéta femeiă încă înainte de-a împlini 20 de anĭ de etate, a rĕmasŭ a doua óră vĕduvă. A vĕduvitŭ unŭ anŭ şi apoi s'a măritatŭ din nou, trăindŭ în fericire cu bărbatulŭ sĕu doi anĭ întregĭ. Atuncĭ bărbatulŭ sĕu fŭ împuşcatŭ la o vênătóre; femeia mai jălĭ unŭ anŭ şi apoi se măritá a 4-a óră cu unŭ negutătorŭ, care după o jumĕtate de anŭ fŭ atacatŭ de nisce frigurĭ de mare şi murĭ. Acum nenorocita nevastă îşĭ puse de gândŭ sĕ nu se mai mărite, dér după doi anĭ de dile şĭ-a schimbatŭ hotărîrea şi se mărità după unŭ bancherŭ, cu care însĕ a trăitŭ mai puţinŭ, ca cu orĭ-care dintre ceilalţĭ bărbaţĭ, căcĭ după cincĭ sĕptĕmânĭ fŭ lovitŭ de gută şi murĭ. Acum tînĕra nevastă jură, că nimĕnui ea nu va mai dice da, căcĭ acésta aduce sigură mórte. I-a muritŭ însĕ o verişóră, după care rĕmaseră trei copii orfanĭ, a cărora mamă trebuia acum sĕ fiă ea. Pentru a'şĭ mai uşura sórtea, gândi sĕ mai cerce odată şi astfeliu se mărità pentru a 6-a óră, dér după 8 lunĭ îi murĭ şi acestŭ bărbatŭ. Acum unŭ advocatŭ îşĭ luă inima'n dinţĭ şi'ncercă sĕ fericéscă elŭ pe frumósa femeiă. Trăiră la olaltă doi anĭ şi la începutulŭ lui Februarie a acestui anŭ, murĭ într'unŭ atacŭ de influenză. Tóte acestea s'au întêmplatŭ în cursŭ de 15 anĭ şi fiindcă de 7 orĭ vĕduvita femeiă e încă tînĕră şi frumósă, în etate abia de 34 anĭ, încă nu-i imposibilŭ, ca sĕ se mărite din nou, de cumva se va afla şi unŭ alŭ 8-lea bărbatŭ, care sĕ vré s'o ia.

Telegrafŭ fără firŭ de sîrmă. Marele Edisonŭ a mai datŭ acumŭ la ivélă o lucrare a spiritului sĕu; elŭ vré sĕ pună în posiţiă vasele ce călătorescŭ pe oceanŭ sĕ comunice atâtŭ între ele, câtŭ şi cu malulŭ, până la o distanţă de 50 chilometri. Comunicarea se va face totŭ prin electricitate şi cu ajutorulŭ aparatului Morse, însĕ nu va fi nevoie de fire de sîrmă; electricitatea va fi trimisă prin aerŭ din vêrfurile catartelorŭ, séu din nisce balóne făcute anume. Inălţimea căii de comunicaţie este într'atâta necesară, pentru ca pământulŭ sĕ nu absórbă curentulŭ de inducţiune. Incercărĭ nu s'au făcutŭ până acumŭ, însĕ Edisonŭ e sigurŭ de isbândă, ceea ce nu e puţinŭ lucru. Cu acestŭ sistemŭ de corespondenţă se vorŭ impuţina nenorocirile pe mare. Unŭ vasŭ în nevoe va puté sĕ telegrafieze altui vasŭ, care s'arŭ afla împregiurŭ la o distanţă de 50 chilometri; şi décă acesta n'ar puté sĕ'i vină în ajutorŭ, ar telegrafia altuia mai înainte, şi totŭ aşa până la cóstă; tótă trĕba asta s'ar face în câte-va minute. O persónă plecată în America ar puté sĕ telegrafieze îndĕrĕtŭ rudelorŭ sale din mijlocŭlŭ Oceanului, asigurându-le asupra sorţii sale. Unŭ vaporŭ, care ar pleca, de pildă din Liverpoolŭ spre Brasilia, ar lua şi călători spre New-York; însĕ din portŭ deja ar depeşa altui vaporŭ plecatŭ spre New-York, sĕ-lŭ aştepte spre a lua noi călătorĭ. Incă nu se potŭ prevedé şi calcula de pe acumŭ folósele acestei invenţii estraordinare.

„ALBINA" institutŭ de creditŭ şi de economii
Filiala Braşovŭ.

Conspectulŭ operaţiunilorŭ de cassă în luna Februarie 1892.

Intrate:

Cassa în numerarŭ în 1 Febr. 1892. fl.	19,320.30
Depunerĭ spre fructificare	87,184.52
Cambii rĕscumpĕrate	61,837.90
Conturĭ curente	79,306.95
Imprumuturĭ pe producte	3,554.64
Imprumuturĭ pe efecte şi alte împrumuturĭ	51,87.—
Monetă	1,620.92
Interese şi provisiunĭ	4,309.28
Comissiunĭ	417.99
Diverse	594.69
	fl. 263,334.19

Eşite:

Depunerĭ spre fructificare	fl. 126,343.88
Cambii escomptate	60,751.25
Conturĭ curente	32,222.22
Monetă	4,969.37
Interese şi provisiunĭ	480.58
Comissiunĭ	1,005.75
Spese şi salare	918.21
Imprumuturĭ pe efecte şi alte împrumuturĭ	28,376.—
Imprumuturĭ pe producte	400.—
Diverse	750.75
Numerarŭ cu 29 Febr. 1892	7.116,18
	fl. 263,334.19

V. Bologa, m. p. dirigentŭ. **N. P. Petrescu** m. p. adjunctŭ.

V. Üveges m. p. comptabilŭ.

Proprietarŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactoru responsabilŭ: **Gregoriu Maiorŭ.**

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Ganz seidene Foulards von 85 kr. bis fl. 4.65 p. Met. (ca 4.50 versch. Deffins) gestreift karrirt, bedruckt, u. — vers. roben- und stückweise porto- und zollfrei in's Haus die **Seiden-Fabrik G. Henneberg** (K. u. K. Hoflief.) **Zürich.** Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 3 Martie st. n. 1892

Bancnote românescĭ	Cump.	9 31	Vênd.	9 34
Argintŭ românescŭ	„	9 25	„	9.30
Napoleon-d'orĭ	„	9.33	„	9.36
Sire turcescĭ	„	10.58	„	10.63
Imperialĭ	„	9.58	„	9 63
Leris. fonc. „Albina" 6%		101	„	—.—
„ „ „ 5%	„	100.	„	101.
Galbinĭ	„	5.45	„	5.50
Ruble rusescĭ	„	115.	„	116.—
Mărcĭ germane		57.40	„	57.50

Discontulŭ 6—8% pe anŭ.

Cursulŭ la bursa din Viena

din 2 Martie a. c. 1892

Renta de aurŭ 4%	107.75
Renta de hârtiă 5%	102 —
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare aurŭ	117.75
dto argintŭ	100.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [1-ma emisiune]	114.90
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [2-a emisiune]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	—.—
Bonurĭ rurale ungare	93 10
Bonurĭ croato-slavone	105.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	—.—
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	139.75
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	135.25
Renta de hârtiă austriacă	94 85
Renta de argintŭ austriacă	94.30
Renta de aurŭ austriacă	110.45
Losurĭ din 1860	140.—
Acţiunile băncei austro-ungare	1039.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar.	345.50
Acţiunile băncei de creditŭ austr.	307.75
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.56
Napoleon-d'orĭ	9.38½
Mărcĭ 100 imp. germane	57.92½
Londra 10 Livres sterlinge	118.35

Institutrice diplomée

donne des leçons de langue française. Conversation et littérature. A voir tous les jours de 10 heures à midi.

M-lle Henriette Spreer.
Klostergasse No. 2. II Etage.

790,3 1.

☛ Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" à 5 cr. se potŭ cumpĕra în librăria **Nicolae Ciurcu,** şi în tutungeria **I. Gross.**

ABONAMENTE

la

„GAZETA TRANSILVANIEI"

Preţulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunĭ	3 fl. —
Pe şése lunĭ	6 fl. —
Pe unŭ anŭ	12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

Pe trei lunĭ	10 fr.
Pe şése lunĭ	20 fr.
Pe unŭ anŭ	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anŭ	2 fl. —
Pe şése lunĭ	1 fl. — cr.
Pe trei lunĭ	50

Pentru România şi străinătate:

Pe anŭ	8 francĭ.
Pe şése lunĭ	4 francĭ.
Pe trei lunĭ	2 francĭ.

Abonamentele se facŭ mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate poştale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoiéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arăta şi poşta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei."

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniile orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Octomvre 1891.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelerat.	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelerat.
Viena	10.50	8.—		3.25
Budapesta	8.30	1.50	5.50	9.15
Szolnok	11.38	3.57	9.22	11.19
P. Ladány	2.12	5.51	11.53	12.57
Oradea-mare	3.53	7.06	1.50	2.12
	4.—	7.13	2.24	2.19
Mezö-Telegd	4.39	7.43	3.03	2.49
Rév	5.22	8.18	3.46	3.26
Bratca	5.45		3.57	
Bucia	6.05	8.51	4.29	
Ciucia	6.31	9.07	4.55	4.21
Huedin	7.12	9.37	5.34	4.55
Stana	7.29		5.51	
Aghiriş	7.49		6.12	
Ghirbău	8.01		6.25	
Nădĕşel	8.14		6.39	5.47
Cluşiu	8.29	10.37	6.56	6.—
	8.46	11.10	8.20	6.18
Apahida	9.03	11.28	8.45	6.34
Ghiriş	10.12	12.38	10.21	7.34
Cucerdea	10.37	1.14	11.09	7.57
Uióra	10.56	1.21	11.17	
Vinţul de sus	11.04	1.29	11.26	
Aiudŭ	11.28	1.54	11.54	8.22
Teiuşŭ	11.45	2.13	12.18	8.38
	12.13		12.58	8.43
Crăciunelŭ	12.44		1.34	
Blaşiu	12.59		1.51	9.14
Micăsasa	1.35		2.29	
Copşa mică	1.51		2.48	9.48
	2.12		3.03	9.50
Mediaşŭ	2.31		3.26	10.06
Elisabatopole	3.04		4.07	10.28
Sighişóra	3 46		4.49	11.04
Haşfalĕu	4.04		5.35	11.19
Homorodŭ	5.26		7.23	12.27
Augustinŭ	6.10		8.09	12.58
Apaţa	6.41		8.43	1.15
Feldióra	7.17		9.18	1.35
Braşovŭ	8.—	Tren accel.	10.05	2.09
		11.—	5.15	2.19
Timişŭ		2.41	5.57	3.31
Predealŭ		3.26	6.29	1.03
Bucurescĭ		9.50	12.10	9.30

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ accelerat.	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelerat.	Trenŭ de persón. Tr. ac.
Bucurescĭ	7.35		8.50	4.40
Predealŭ	1.12		5.16	9.12
Timişŭ	1.42		5.57	9.41
Braşovŭ	2.18	4.20	6.58	10.17
	2.48	5.07		7.23
Feldióra	3.19	5.42		8.03
Apaţa	3.40	6.09		8.37
Augustinŭ	3.56	6.55		9.04
Homorodŭ	4.29	8.23		9.46
Haşfalĕu	5.34	8.53		11.03
Sighişóra	5.54	9.31		11.29
Elisabetopole	6.21	10.09		12.06
Mediaşŭ	6.42	10.31		12.37
Copşa mică	6 55	10.47		12.53
	6.57	11.06		1.18
Micăsasa		11.42		1.39
Blaşiu	7.31	11.57		2.13
Crăciunelŭ		12.28		2.27
Teiuşŭ	8.—	1.08	1.25	2.49
	8.07	1.35	1.50	3.47
Aiudŭ	8.24	2.05	2.12	4.07
Vinţul de sus		2.13	2.19	4.28
Uióra		2.31	2.39	2.34
Cucerdea	8.54	3.18	3.15	4.52
Ghirişŭ	9.23	4.45	4.32	5.26
Apahida		5.14		6.34
Cluşiu	10.45	6.08	4.53	6.52
	11.01	6.29	5.30	7.40
Nădăşelŭ		6.47	5.47	8.—
Ghîrbău				8.15
Aghireşŭ		7.02	6.11	8.29
Stana	12.17	7.28		8.53
B. Huiedin	12.47	7.47	6.43	9.12
Ciucia		8.25	7.12	9.51
Bucia		8.51		10.06
Bratca	1.26	9.10	7.51	10.23
Rév		9.30		10.42
Mezö-Telegd	1.52	10.07	8.17	11.17
Oradea mare	2.18	10.44	8.42	11.51
	2.25	11.04	8.47	12.09
P. Ladány	3.46	1.16	10.09	2.24
Szolnok	5.26	3.31	11.51	4.47
Budapesta	7.30	6.35	1.55	8.40
Viena	1.40	1.40	7.20	6.05

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelerat.	Trenŭ de persón.
Viena	10.50	8.—	3.25
Budapesta	8.15	1.50	9.50
Szolnok	11.14	3.57	1.05
Aradŭ	3.45	6.52	5.24
	4.30	T. d. per. 2.20	5.46
Glogovaţŭ	4.42	2.34	5.57
Gyorok	5.03	3.05	6.19
Paulişŭ	5.14	3.23	6.30
Radna Lipova	5.32	3.39	6.48
Conop	5.56		7.12
Bêrzava	6.12		7.27
Soborşinŭ	6.58		8.07
Zamŭ	7.26		8.33
Gurasada	7.52		8.57
Ilia	8.08		9.13
Branicica	8.26		9.29
Deva	8.52		9.53
Simeria (Piski)	9.50		10 19
Orăştia	10.16		10.50
Şibotŭ	10.36		11.16
Vinţ. de josŭ	11.—		11.44
Alba-Iulia	11.26		12.06
Teiuşŭ	11.53		12.38

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelerat.	Trenŭ de persón.
Teiuşŭ	3.09		1.39
Alba-Iulia	3.50		2.19
Vinţ. de josŭ	4.09		2.36
Şibotŭ	4.52		3.03
Orăştia	4.55		3.30
Simeria (Piski)	5.23		4.17
Deva	5.59		4.33
Branicica	6.24		4.55
Ilia	6.49		5.17
Gurasada	7.—		5.28
Zamŭ	7.28		5.53
Soborşinŭ	8.03		6.24
Bêrzava	8.54		7.02
Conopŭ	9.10		7.17
Radna Lipova	9.44	5.14	7.46
Paulişŭ	9.58	6.01	7.57
Gyorok	10.11	6.20	8 08
Glogovaţŭ	10.34	6.49	8.30
Aradŭ	10.46		8.40
	11.18	8.24	9.05
Szolnok	4.15	11.51	2.21
Budapesta	7.20	1.55	5.50
Viena	6.05	7.20	1.40

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa mică	3.—	10.47	7.10
Şeica-mare	3.31	11.27	7.43
Loamneş	4.15	12.08	8.27
Ocna	4.46	12.38	8.59
Sibiiu	5.10	1.—	9.23

Sibiiu—Copşa-mică

Sibiiu	7.35	4.34	10.17
Ocna	8.02	4.58	10 43
Loamneş	8.30	5.25	11.09
Şeica-mare	9 05	5.55	11.40
Copşa mică	9.34	6.20	12.05

Cucerdea-Oşorheiu-R.-săs.

Cucerdea	2.50	8.20	2.41
Ludoş	3 34	9.11	3.27
Oşorheiu	5.20	11.17	5.14
	5.35		5.36
Regh.-săs.	7.10		7.15

Regh.-săs.-Oşorh.-Cucerdea

Regh.-săs.		8.—	8.15
Oşorheiu		9.35	9.53
	5.21	5.54	10.20
Ludoş	6.58	7.41	12.06
Cucerdea	7.47	8.25	12.50

Simeria (Piski)—Hunedóra

Simeria (Piski)	10.50	4.40	9.16
Cerna	11.13	5.03	9.34
Hunedóra	11.48	5.38	9.58

Hunedóra—Simeria (Piski)

Hunedóra	4.46	2.32	7.22
Cerna	5 11	3.—	7.50
Simeria	5.28	3.20	8.10

Simeria (Piski) Petroşeni

Simeria	6.—	10.35	4.22
Streiu	6.35	11.26	4.58
Haţegŭ	7.21	12.23	5.42
Pui	8.06	12.—	6.36
Crivadia	8.47	2.23	7.24
Baniţa	9.21	3.19	8.04
Petroşenĭ	9.45	4.—	8.36

Petroşenĭ-Simeria (Piski)

Petroşenĭ	6.—	10.50	6.20
Baniţa	6.41	11.40	6.54
Crivadia	7.19	12.19	7.20
Pui	7.57	1.05	7.51
Haţegŭ	8.36	1.54	8.25
Streiu	9.18	2.49	9.01
Simeria	9.52	3.27	9.35

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.15	11.30	7.15
Vinga	7.32	12.47	8.04
Timişóra	8.42	2.04	8.57

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	6.20	1.11	5.05
Vinga	7.21	2.46	6.40
Aradŭ	8.03	3.50	7.50

Brasov—Zêrnescĭ

Braşov	5.45	2.58
Zêrnescĭ	7.26	4.39

Zêrnescĭ—Braşov

Zêrnescĭ	8.—	5.20
Braşov	9.24	6.44

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	7.48	10.35	3.40	10.20
Turda	8.08	10.55	4.—	10.44

Turda—Ghirişŭ

Turda	4.50	9.30	2.30	8.50
Ghirişŭ	5.10	9.50	2.50	9.10

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra	4.30	11.25
Odorheiu	7.21	2.11

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	8.15	3.15
Sighişóra	10.52	6.10

Braşov—Ch.-Vaşarheiu.

Braşovŭ	8.30	3.10
Uzonŭ	9.43	5.23
S.-Georgiu	10.23	5.03
C.-Vaşarheiu	12.46	7.20

Ch.-Vaşarheiu—Braşov.

Ch. Vaşarheiu	4.00	2.45
S.-Georgiu	6.32	5.17
Uzonŭ	7.00	5.45
Braşovŭ	8.08	6.53

Mureşŭ-Ludoşŭ—Bistriţa

Mureşŭ-Ludoşŭ	4.—
Ţagu-Budaterlicŭ	6.48
Bistriţa	9.59

Bistriţa—Mureşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	1.16
Ţagu-Budaterlicŭ	4.15
Mureşŭ-Ludoşŭ	7.21

Careii-marĭ—Zelău

Careii-marĭ	5.50
Zelău	11.—

Zelău—Careii-marĭ

Zelău	1.56
Careii-marĭ	6.48

Nota: Numerii încuadraţĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ.